

บทความ หนังสือพิมพ์มติชน (3 มีนาคม 2530)

นิคม จันทรวิทุร

จากนักธุรกิจการเมือง ขุนนางข้าราชการ ถึงอาจารย์ป่วย

ผมไม่ได้เขียนบทความเสียหลายเดือนเพราะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ทบทวนปรับปรุงคำบรรยายสำหรับกรแสดงปาฐกถาพิเศษ “ป่วย อังภากรณ์” ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ได้พูดไปเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2530) แต่ก็ได้ติดตามข่าวคราวของบ้านเมืองอย่างใกล้ชิด มีความรู้สึกเช่นเดียวกับคนไทยธรรมดาทั้งหลายที่มีความไม่สบายใจวิตกกังวลและเศร้าสลดไปในข่าวใหญ่ต่าง ๆ เท่านั้น

ข่าวความยุ่งเหยิงทางการเมืองเกี่ยวกับการขัดแย้งในพรรคการเมืองใหญ่ก็ยังคงเป็นที่พูดถึงกันอยู่และติดตามด้วยข่าวการสัมภาษณ์ของผบ.ทบ.เรื่องพรรคการเมืองไทยและเรื่องนักธุรกิจการเมือง ซึ่งได้รับการวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวาง

หลังสุดบรรดากลุ่มพลังต่าง ๆ ได้ให้การสนับสนุนความเห็นของผบ.ทบ.ในการที่จะปฏิวัติบ้านเมืองให้ดีขึ้น ข่าวทางการเมืองได้เข้มข้นขึ้นจนทำให้ผู้สนใจและศรัทธาในระบบประชาธิปไตยเกิดความพะวักพะวงและเป็นห่วงในอนาคตของบ้านเมืองความจริงข้อคิดเห็นของ ผบ.ทบ.เรื่องนักธุรกิจการเมืองเป็นเรื่องจริง

จากประสบการณ์ที่ผมได้สัมผัสมาในช่วงเลือกตั้งคราวที่แล้วขอยืนยันว่าพฤติกรรมของนักธุรกิจการเมืองในการเลือกตั้งคราวที่แล้วมีแน่แท้แต่ใจกลางนครหลวง

แต่อย่างไรก็ตาม ผมมองพฤติกรรมของนักการเมืองดังกล่าวเหมือนกับพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพอื่น ๆ ซึ่งมีทั้งดีและไม่ดีแท้ที่จริงในปัจจุบันนี้ เรามีนักการเมืองที่มีอุดมคติอยู่ไม่ใช่น้อย เช่น อดีต ส.ส.แคว้นรปดิ, คุณอุทัย พิมพ์ใจชน, คุณปิยะรัฐ วัชรารักษ์ เป็นต้น

ผมเข้าใจและเห็นใจความหวังใจของผบ.ทบ.แต่อย่างไรก็ตาม อยากจะขอให้ผบ.ทบ.และนายทหารประชาธิปไตยทั้งหลายได้ศึกษาประวัติศาสตร์ของบ้านเมืองไทยในช่วง 50 ปีที่แล้ว โดยเฉพาะความพยายามของนักการทหารหลายรายที่มีเจตนาดีต่อบ้านเมือง เช่น จอมพล ป. พิบูลสงคราม ในช่วงที่เป็นหัวหน้ารัฐบาลครั้งสุดท้ายระหว่างปี 2490-2500

ข่าวใหญ่ด้านสังคมเรื่องแรกก็เกี่ยวกับการทุจริตเครื่องราชอิสริยาภรณ์จากการขูดคู้ของหนังสือพิมพ์มติชนมีข้อเท็จจริงที่ชัดเจนและไม่จำเป็นจะต้องมีการพิสูจน์อะไรอีกต่อไปถึงนั่นก็คือจริยธรรมของคนไทยเราไม่ว่าระดับไหนตกต่ำอย่างมากกว่าระยะใดสมัยใด

ถึงขนาดผู้ที่มั่งคั่งไปด้วยโภคทรัพย์พร้อมที่จะทำทุกอย่างไม่ว่าจะผิดกฎหมายหรือศีลธรรมทั้งที่ลับและที่แจ้งเพื่อจะให้ได้มาซึ่งเกียรติยศอันสูงส่ง โดยไม่คำนึงถึงว่าจะกระทบกระเทือนถึงสถาบันที่คนไทยทั้งชาติการปลุกการะสูงสุด

พร้อม ๆ กับข่าวราชการทุจริตเครื่องราชฯ ก็มีเรื่องไม่ดีไม่งามเกิดขึ้นเกี่ยวกับการจัดหาที่ดินเพื่อสร้างศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติแม้ผลการสอบสวนยังไม่เป็นที่ชัดเจนแต่ก็พอจะกล่าวได้ว่ามีพฤติการณ์หลายอย่างที่สื่อให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ระดับสูงไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องในการที่จะรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดิน

ในทรรศนะของผม เรื่องการทุจริตเครื่องราชฯ ก็ดี เรื่องความไม่ถูกต้องของการจัดหาที่ดินของศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติก็ดี เป็นการยืนยันข้อเท็จจริงที่ว่าสังคมไทยกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

และในกระบวนการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้เราต้องสูญเสียคุณค่าทางสังคมที่ดีงามไปจำนวนมาก จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารประเทศจะต้องตระหนักถึงสังขรณ์อันนี้และพยายามที่จะเข้าใจแก้ไขอย่างจริงจัง

ไม่ใช่จะไปตื่นตื่นดีใจกับการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและวัตถุแต่เพียงอย่างเดียว

เป็นที่น่ายินดีที่องค์กรเอกชนหลายแห่งได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวและพยายามที่จะเข้าไปช่วยปิดเป่าความเสื่อมโทรมทางสังคม โดยเข้าไปทำงานกับประชาชนในท้องที่ต่าง ๆ มุ่งที่จะฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีและคุณค่าทางสังคมที่ดีงาม โดยเฉพาะในด้านความซื่อสัตย์สุจริตและการมีคุณธรรม

ขณะที่เขียนบทความฉบับนี้ทำให้ผมระลึกถึงอาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ซึ่งจะมีอายุครบ 71 ปี ในวันที่ 9 มีนาคมนี้

ผมไม่ได้ระลึกถึงอาจารย์ป๋วยในฐานะนักเศรษฐศาสตร์ที่ปราดเปรื่องมีบทบาทอย่างสำคัญในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะการสร้างวินัยทางการคลังและวินัยทางการเงิน

ผมไม่ได้ระลึกถึงอาจารย์ป๋วยในฐานะผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยที่มีประวัติอันโดดเด่นไม่มีใครเสมอเหมือน

ผมระลึกถึงอาจารย์ป๋วยในฐานะคนไทย ข้าราชการไทย นักวิชาการไทยที่มีความรักชาติ รักประชาธิปไตย ไม่ใช่เพียงคำพูดแต่ด้วยการกระทำ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริตและเห็นประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นที่ตั้งตลอดเวลา

ประการสุดท้าย ผมระลึกถึงอาจารย์ป๋วยในฐานะคนไทยที่ดำรงชีพอย่างสามัญชนเคารพศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น ทั้งมีความเอื้ออาทรต่อกลุ่มชนผู้ด้อยในสังคม

“ผมระลึกถึงอาจารย์ป๋วยในฐานะคนไทย นักวิชาการไทย ที่มีความรักชาติ รักประชาธิปไตย ไม่ใช่เพียงคำพูด แต่ด้วยการกระทำ”